

20:e söndagen efter Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Matt. 22:1–14.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Under rubriken och predikoämnet "Andlig försumlighet" har evangeliet från altaret skänkt oss Jesu förkunnelse om det stora bröllopet, om de avvisande bröllopgästerna och om mannen utan bröllopskläder. Det är en undervisning, som från sin första stund framkallat ogillande och protester, ja, mer än så. Redan innan orden uttalas, vet Jesu motståndare, att det handlar om en dom över dem, och det heter: "Och de hade gärna velat gripa honom". (Matt. 21:46) När domen avkunnats, blir reaktionen lika tydlig: "Därefter gingo fariséerna bort och fattade det beslutet att de skulle snärja honom genom något hans ord". (Matt. 22:15) Så skall vi inte förvånas, när i dag evangelium möts på samma sätt. Det av alla accepterade, applåderade evangeliet är det falska, förföriska evangeliet, inte Jesu evangelium. Ja, dagens evangelium säger ju just detta, att den stora, präktiga, himmelska bröllopsmåltiden är den föraktade och avspisade, där värden blir stående ensam vid de dukade borden, en upprörande och i människosammanhang patetisk, beklämmande situation. De uteblivna gästerna är de sedan länge förvarnade och abonnerade, vars närvaro vore självklar. Ja, "han kom till sitt eget, och hans egna togo icke emot honom". (Joh. 1:11) Det är kusiner, onklar och tanter, som spottar åt inbjudningskortet och låter bjudningen urarta till en fatigtbjudning för patrasket.

Bjudningens fortsättning blir också den disharmonisk och skärande. Ersättningsgästerna framvisar en gestalt, som är utan bröllopskläder, som visar värden och brudparet den vanhedern att icke komma festklädd och så ger prov på sin likgiltighet, självbelåtenhet och sålunda otro. Både han och de tidigare otroende gästerna ställs så under domen, under ordet: "Då blev konungen vred", "Kasten ut honom i mörkret härutanför". Så är alternativet till den festliga, upplysta brölloppsalen, till Guds rikets slaktade Guds Lamm, till syndernas förlåtelse, liv och salighet, just vreden, mörkret, "gråt och tandagnisslan", ja, "Den som tror och bliver döpt, han skall bliva frälst, men den som icke tror, han skall bliva fördömd". (Mark. 16:16)

Detta lägger dock inget nytt till evangeliet, inget, som kunde förvåna de hårdnackade, avvisande, tilltänkta gästerna. Deras avvisande, deras otro vilade just i oviljan att smaka en bröllopsmåltid, som skulle skänka en salighet, som de redan hade, som de lika gärna smakade i den egna rättfärdighetens självgjorda skjul. De behövde inget därutöver, inget utöver sig själva, kunde inte se sig som syndare, ställda under den dom som Jesus förkunnade. Så blev också mannen utan bröllopskläder främmande för den stora festens annorlunda art, dess sanna innehåll, dess gåva utöver det vanliga. Så måste de alla smaka sina gärningars lön, till vilken nu fogar sig också otrons lön. De förblir under domen inte bara för sitt allmänna syndafördärvs skull utan än mer för föraktet av det evangelium, som kunde ha räddat dem. Om detta säger vi sammanfattningsvis så:

- I. evangeliums inbjudan träffar bara dömda syndare,
- II. evangeliums inbjudan är en inbjudan till liv eller död,
- III. evangeliums inbjudan är den ifrågasatta inbjudan.

I. Evangeliums inbjudan träffar bara dömda syndare.

Den inbjudan, som det här gäller, låter i alla tider på ett och samma sätt: "Gören bättring och tron evangelium". (Mark. 1:15) Det är ett ord, som dömer, som underkänner, som bryter ned genom Lagens ord, genom talet om synden på det sätt, som episteln i dag talar om: "varom jag säger eder i förväg, såsom jag redan har sagt, att de som gör sådant, de skola icke få Guds rike till arvedel". Kristen predikan är en upprepad predikan av den dömande Lagen – "såsom jag redan har sagt eder" – och bara denna Lag, som skapar dömda syndare, gör evangelium välkommet, gör evangelium trovärdigt som benådningsord, som frikännande, som gåva av den främmande, tillräknade, förvärvade rättfärdigheten. Bara den dömda syndaren kan finna behag i det, som den köttsliga, oomvända syndaren finner vara onyttigt tal, religi-

öst skval, "prat på prat". (Jes. 28:10) Bara den dömda syndaren finner måltiden smaklig, finner Kristi lekamen och blod vara ett botemedel mot synden.

II. Evangeliums inbjudan är en inbjudan till liv eller död.

Aposteln skriver till kyrkan i Korint och till oss, som här församlats kring Herrens altare. "Den som äter och dricker, utan att göra åtskillnad mellan Herrens lekamen och annan spis, han äter och dricker en dom över sig." (1 Kor. 11:28) Så förhåller det sig med Guds uppenbarelse till vår frälsning, att den livgivande spisen och den livgivande drycken, odödlighetens läkemedel, skjul, skydd och skärm mot Guds vrede, blir ett gift, en förbannelse, en död för otron, alldeles som kyrkan sjunger på skärtorsdagens afton: "Alla räckas helga bröden, God och ond till skilda öden: Evtigt liv och evig död. Åt de onda död de giva. För de goda liv de bliva. Skilda öden, samma bröd." Utan denna vetskap, utan denna klara insikt finns det ingen kristendom. Där förkunnelsen om "Andlig försumlighet", om den dubbla utgången, om hur "Många äro

kallade men få utvalda", inte längre hörs, dör tron och utdrives Den Helige Ande.

III. Evangeliums inbjudan är den ifrågasatta inbjudan.

Dagens evangelium förmedlar till oss en andlig vishet, en helig nykterhet, som säger, att evangelium inte är den världsliga triumfens budskap, inte gör sina tjänare i Ordets heliga ämbete till centralgestalter, inte låter oss deltaga i denna världens tävlingar om framgång och imponerande siffror, ja, "världen ville icke veta av honom". (Joh. 1:10) Evangelium är alltid ifrågasatt, alltid försummat, alltid förvrängt. Detta är Ordets lidandegestalt, liksom Ordets tjänare och Ordets folk måste lida liksom Ordets Herre. För att bära denna insikt, för att inte tyngas av den till oro och förtvivlan, finns bara en sak att göra, att tro inbjudan, att efterfölja den, att i tron mottaga all nådens ljuvlighet, när det ordet ljuder: "Allt är redo, kommen till bröllopet".

Amen.